

LUNDS
UNIVERSITET

Universitetsstyrelsen

BESLUT

2016-12-09

Dnr LS 2013/191

1

Ramverk för intern styrning och kontroll vid Lunds universitet

Detta beslut ersätter Riskvärderingsmodell för Lunds universitet beslutad av universitetsstyrelsen 2008-09-26 och Riskhanteringspolicy för Lunds universitet beslutad av universitetsstyrelsen 2008-05-05. Reviderad 2016-12-09.

Mål för arbetet med intern styrning och kontroll

Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör verksamhetens mål. Enligt förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll ska universitetet identifiera, värdera, besluta om åtgärder och följa upp risker i verksamheten som kan påverka universitet att nå sina mål. Genom detta ska universitetet uppnå god intern styrning och kontroll.

En ändamålsenlig riskhantering ska genomsyra all verksamhet och säkerställa att risker hanteras på ett rimligt sätt. För att uppnå uppsatta mål är det inte aktuellt att universitetet undviker risker helt och hållet och därmed avstår från att kunna dra nytta av nya möjligheter. Riskhanteringen ska därför sträva efter att öka universitetets riskmedvetenhet och riskförståelse och på det sättet stödja riskacceptans där det är relevant men då på ett strukturerat och kontrollerat sätt. Då riskhantering är en integrerad del av allt beslutsfattande inom universitetet är det inte enbart ett ansvar för universitetsledningen utan ett ansvar för alla ledningsfunktioner inom universitetets olika delar. Därmed kommer riskhanteringen att se olika ut beroende på den enskilda verksamhetens unika behov.

Ansvar

Universitetsstyrelsen har det övergripande ansvaret för intern styrning och kontroll och har därmed ansvaret för att universitetet har en ändamålsenlig riskhanteringsprocess. Universitetsstyrelsen beslutar årligen om universitetets riskvärdering och nivån av riskaptit (se definitioner nedan).

Universitetsstyrelsens riskutskott ska delta i beredningen av universitetsstyrelsens beslut om riskvärdering samt bedömning av den interna styrningen och kontrollen.

Universitetsstyrelsens revisionsutskott följer upp efterlevnaden av universitetets ramverk för intern styrning och kontroll.

Rektor ska tillse att god intern styrning och kontroll genomsyrar verksamheten vid

universitetet.

Rektor ansvarar för att lämpliga stödfunktioner finns för att säkerställa och följa upp arbetet med intern styrning och kontroll och för att ge stöd till ledningen på olika nivåer.

Rektor ansvarar för att hantera universitetets övergripande risker (eller motsvarande). Om styrelsen fastställt riskaptit så ansvarar rektor också för att universitetets övergripande risker (eller motsvarande) också hanteras enligt den.

Rektor ansvarar för att årligen bereda universitetsstyrelsens beslut om riskvärdering och eventuell nivå av riskaptit samt styrelsens bedömning av intern styrning och kontroll i samband med beslut om årsredovisningen.

Förvaltningschefen, dekaner, kanslichefer, sektionschefer, processägare och systemägare samt motsvarande ansvarar för arbetet med riskhantering inom sitt ansvarsområde såsom linjeorganisationen, processer och system.

Internrevisionen genomför oberoende granskningar av riskhanteringsprocessen. Alla nivåer i organisationen ska vara engagerade i riskhanteringsprocessen.

Definitioner

Följande definitioner gäller för riskarbetet vid Lunds universitet.

Riskhanteringsprocess: Riskhanteringsprocessen är den process som ska tillse god intern styrning och kontroll genom följande steg: Målformulering, riskidentifiering, riskhantering, kontrollåtgärder och uppföljning.

Mål: Med målen för Lunds universitet avses:

- De krav som ställs av regering och riksdag, framförallt genom Myndighetsförordningen (2007:515), Högskolelagen (1992:1434), Högskoleförordningen (1993:100) och regleringsbrev.
- Målen i den strategiska planen och andra av universitetsstyrelsen fastställda mål.
- Andra interna regelverk, såsom policyer, riktlinjer och beslut på olika nivåer.

Riskidentifiering: Identifiering av de händelser som kan innebära risk för att målen inte nås.

Riskvärdering: En bedömning av sannolikheten att en viss händelse inträffar samt hur allvarliga konsekvenser en sådan händelse kan komma att få. Riskerna i vår verksamhet kan inte beräknas statistiskt utan är en bedömning.

Riskhantering: Vidtagande av åtgärder för att hantera en risk. Följande bedömningar kan ligga till grund för hanteringen:

- Acceptera en risk: Att acceptera en risk innebär att inga åtgärder vidtas eftersom man bedömer att påverkan på verksamheten är liten, att risken ligger utanför verksamhetens kontroll eller att åtgärder är för kostsamma att genomföra i förhållande till den förväntade nyttan.
- Begränsa en risk: Att begränsa en risk innebär att åtgärder vidtas för att minska sannolikheten och/eller påverkan av att en händelse inträffar.

- Dela en risk: En risk kan i vissa fall delas inom staten med till exempel kammarkollegiet. Skadereglering sker enligt gällande förordning.
- Eliminera en risk: En risk elimineras genom att de aktiviteter eller händelser som ger upphov till risken undviks.

Kontrollåtgärder: De åtgärder som vidtas för att hantera en risk och säkerställa att målen uppnås.

- Upptäckande åtgärder: Åtgärder som syftar till att upptäcka om en risk inträffat.
- Anvisande åtgärder: Syftar till att säkra att ett visst utfall nås, till exempel föreskrifter och riktlinjer.
- Förebyggande åtgärder: Syftar till att minska sannolikheten för att ett oönskat utfall ska inträffa.
- Korrigering åtgärder: Syftar till att korrigera oönskade utfall som redan har inträffat.

Uppföljning: Uppföljning av riskhanteringsprocessen för att säkerställa att den interna styrningen och kontrollen fungerar betryggande, samt av riskvärdering och kontrollåtgärder för att för att bedöma om riskvärderingen är aktuell och åtgärderna ändamålsenliga.

Risk: En risk är en händelse som utgör hot mot att universitetets mål uppnås. En sådan händelse kan också bestå av en missad möjlighet.

Riskvärderingsmodell: Den modell som universitetet använder för att bedöma sannolikhet för att en händelse inträffar och konsekvenser för universitetets verksamhet om händelsen inträffar.

Riskaptit: Kan användas för att beskriva den nivå av risk verksamheten accepterar. Riskaptiten kan variera mellan verksamhetens olika områden. Exempelvis kan universitetet inom kärnverksamheterna utbildning, forskning, innovation och samverkan ta större risker för att inte missa möjligheter, medan det inom stödprocesser inte accepteras lika stora risker.

Bedömningsgrunder för sannolikhet		
Kriterier för bedömning av sannolikhet		
Sannolikhet		Exempel
Mycket vanlig (5)	Risken kan inträffa när som helst eller har redan inträffat	<ul style="list-style-type: none"> Vi vet att detta kommer att hända Händelsen kan inträffa när som helst
Vanlig (4)	Risken är allmänt känd för att inträffa	<ul style="list-style-type: none"> Typen av händelser är allmänt kända för att inträffa Kan förväntas inträffa under en 12 månaders period
Ganska vanlig (3)	Risken har inträffat några gånger	<ul style="list-style-type: none"> Det finns flera kända fall av händelsen Kan hända inom ett till fem år
Ganska ovanlig (2)	Risken har inträffat vid enstaka tillfällen.	<ul style="list-style-type: none"> Det finns få kända fall av händelsen Kan hända inom en femårsperiod
Osannolik (1)	Risken skulle endast kunna inträffa under exceptionella förhållanden	<ul style="list-style-type: none"> Händelsen har inte inträffat förr Bedöms inte att hända inom överskådlig framtid

Bedömningsgrunder för konsekvens

Kriterier för bedömning av konsekvens

Konsekvens		
Förödande (5)	Bestående konsekvens	<ul style="list-style-type: none"> Mycket stor skada på varumärke, forskning och studentunderlag Nuvarande styrelse och ledning hanterar inte situationen
Allvarlig (4)	Långvarig konsekvens	<ul style="list-style-type: none"> Stor skada på varumärke och studentunderlag Händelser och problem som kräver åtgärd från styrelse och ledning
Medel (3)	Kortvarig konsekvens	<ul style="list-style-type: none"> Kortvarig skada på varumärke och studentunderlag Händelser och problem som kräver åtgärd från ledning och övriga chefer
Mindre (2)	Kortvarig begränsad konsekvens	<ul style="list-style-type: none"> Möjligen viss skada på varumärke och studentunderlag Konsekvenserna kan hanteras inom ramen för den löpande verksamheten, händelser och problem hanteras av respektive chef
Obetydlig (1)	Ingen faktisk konsekvens	<ul style="list-style-type: none"> Ingen skada på varumärke och studentunderlag Händelser och problem hanteras av lägre chefer och övriga medarbetare

Sannolikhet	Mycket vanlig	5	R3	R3	R4	R5	R5
	Vanlig	4	R2	R3	R4	R4	R5
	Ganska vanlig	3	R2	R3	R3	R4	R4
	Ganska ovanlig	2	R1	R2	R3	R3	R3
	Osannolik	1	R1	R1	R2	R2	R3
			1	2	3	4	5
			Obetydlig	Mindre	Medel	Allvarlig	Förödande
Konsekvens							

Klassning av risk samt prioritering av åtgärder

	Klassning av risk	Behov av åtgärd
R1	Låg, försumbar risk	Inget krav på åtgärd
R2	Liten risk	Överväg åtgärd
R3	Medel, viss risk	Åtgärdas så långt som rimligt
R4	Allvarlig risk	Ska åtgärdas snarast möjligt
R5	Hög, mycket allvarlig risk	Åtgärd måste vidtas direkt